

Zbirka odločb sodne prakse

SODBA SODIŠČA (četrti senat)

z dne 2. septembra 2021 *

„Pritožba – Državne pomoči – Pomoči v korist kompleksa Nürburgring (Nemčija) – Sklep, s katerim so bile pomoči razglašene za deloma nezdružljive z notranjim trgov – Prodaja sredstev upravičencev do državne pomoči, ki je bila razglašena za nezdružljivo – Odprt, pregleden, nediskriminatoren in brezpogojen postopek javnega razpisa – Sklep, s katerim se ugotovi, da se vračilo nezdružljivih pomoči ne nanaša na novega lastnika kompleksa Nürburgring in da ta ni prejel nove pomoči za nakup tega kompleksa – Dopustnost – Status zainteresirane stranke – Oseba, na katero se predpis posamično nanaša – Kršitev postopkovnih pravic zainteresiranih strank – Težave, ki zahtevajo začetek formalnega postopka preiskave – Obrazložitev – Izkrivljanje dokazov“

V zadevi C-647/19 P,

zaradi pritožbe na podlagi člena 56 Statuta Sodišča Evropske unije, vložene 30. avgusta 2019,

Ja zum Nürburgring eV s sedežem v Nürburgu (Nemčija), ki ga zastopata D. Frey in M. Rudolph, Rechtsanwälte,

pritožnica,

druga stranka v postopku je

Evropska komisija, ki jo zastopajo L. Flynn, B. Stromsky in T. Maxian Rusche, agenti,

tožena stranka na prvi stopnji,

SODIŠČE (četrti senat),

v sestavi M. Vilaras (poročevalec), predsednik senata, N. Piçarra, D. Šváby, S. Rodin, sodniki, in K. Jürimäe, sodnica,

generalni pravobranilec: G. Pitruzzella,

sodni tajnik: A. Calot Escobar,

na podlagi pisnega postopka,

po predstavitvi sklepnih predlogov generalnega pravobranilca na obravnavi 29. aprila 2021

* Jezik postopka: nemščina.

izreka naslednjo

Sodbo

- 1 Združenje Ja zum Nürburgring eV s pritožbo predlaga razveljavitev sodbe Splošnega sodišča Evropske unije z dne 19. junija 2019, Ja zum Nürburgring/Komisija (T-373/15, EU:T:2019:432; v nadaljevanju: izpodbijana sodba), s katero je Splošno sodišče zavrnilo njegovo tožbo za razglasitev delne ničnosti Sklepa Komisije (EU) 2016/151 z dne 1. oktobra 2014 o državni pomoči SA.31550 (2012/C) (ex 2012/NN), ki jo je Nemčija odobrila za dirkališče Nürburgring (UL 2016, L 34, str. 1; v nadaljevanju: končni sklep).

Pravni okvir

- 2 Za dejansko stanje v tej zadevi se uporablja Uredba Sveta (ES) št. 659/1999 z dne 22. marca 1999 o določitvi podrobnih pravil za uporabo člena 108 [PDEU] (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 8, zvezek 1, str. 339), kakor je bila spremenjena z Uredbo Sveta (EU) št. 734/2013 z dne 22. julija 2013 (UL 2013, L 204, str. 15) (v nadaljevanju: Uredba št. 659/1999), ki je bila razveljavljena z Uredbo Sveta (EU) 2015/1589 z dne 13. julija 2015 o določitvi podrobnih pravil za uporabo člena 108 [PDEU] (UL 2015, L 248, str. 9).
- 3 V skladu s členom 1(h) Uredbe št. 659/1999 „zainteresirana stranka“ pomeni katero koli državo članico ali osebo, podjetje ali združenje podjetij, na katerih interese bi lahko dodelitev pomoči vplivala, predvsem upravičenca pomoči, konkurenčna podjetja in poklicna združenja“.
- 4 Člen 4 te uredbe, naslovljen „Predhodna preučitev uradne prijave in odločb [odločbe] Komisije“, v odstavkih od 2 do 4 določa:

„2. Če Komisija po predhodni preučitvi ugotovi, da prijavljeni ukrep ni pomoč, to ugotovitev navede v odločbi.

3. Če Komisija po predhodni preučitvi ugotovi, da ni dvomov o združljivosti prijavljenega ukrepa s skupnim trgom, kolikor sodi na področje uporabe člena [107(1) PDEU], potem odloči, da je ukrep združljiv s skupnim trgom (v nadaljnjem besedilu ‚odločba o nenasprotovanju‘). V odločbi se navede, katera izjema na podlagi Pogodbe je bila uporabljena.

4. Če Komisija po predhodni preučitvi ugotovi, da obstajajo dvomi o združljivosti prijavljenega ukrepa s skupnim trgom, potem se odloči za začetek postopka na podlagi člena [108(2) PDEU] (v nadaljnjem besedilu ‚odločba o začetku formalnega postopka preiskave‘).“
- 5 Člen 6(1) te uredbe določa:

„Odločba o začetku formalnega postopka preiskave vsebuje povzetek bistvenih dejanskih in pravnih vprašanj, vključuje predhodno oceno Komisije o značaju pomoči predlaganega ukrepa in izpostavi dvome o njegovi združljivosti s skupnim trgom. Odločba od zadevne države članice in drugih zainteresiranih strank zahteva, da pošljejo pripombe v predpisanem roku, ki navadno ni daljši od enega meseca. V ustrezno upravičenih primerih lahko Komisija predpisano obdobje podaljša.“
- 6 Člen 13(1), prvi stavek, Uredbe št. 659/1999 določa, da se pregled morebitne nezakonite pomoči zaključí z odločbo na podlagi člena 4(2), (3) ali (4) te uredbe.

Dejansko stanje in sporni odločitvi

- 7 Dejansko stanje je navedeno v točkah od 1 do 16 izpodbijane sodbe, za potrebe tega postopka pa ga je mogoče povzeti tako.
- 8 Kompleks Nürburgring (v nadaljevanju: Nürburgring), ki je v nemški deželi Porenje - Pfalška, vključuje avtomobilsko dirkališče (v nadaljevanju: dirkališče Nürburgring), zabavišni park, hotele in restavracije.
- 9 Javna podjetja, lastniki kompleksa Nürburgring (v nadaljevanju: prodajalci), so med letoma 2002 in 2012 prejeli pomoči v glavnem od zvezne dežele Porenje - Pfalška. Pritožnica, nemško združenje za avtomobilistični šport, je v letu 2011 pri Komisiji vložila prvo pritožbo v zvezi s temi pomočmi. Te pomoči so bile predmet formalnega postopka preiskave v skladu s členom 108(2) PDEU, ki ga je Komisija začela v letu 2012. Istega leta je Amtsgericht Bad Neuenahr-Ahrweiler (okrajno sodišče v kraju Bad Neuenahr-Ahrweiler, Nemčija) ugotovilo insolventnost prodajalcev in odločilo, da je treba prodati njihova sredstva. Začel se je postopek javnega razpisa (v nadaljevanju: postopek javnega razpisa), ki se je končal s prodajo teh sredstev družbi Capricorn Nürburgring Besitzgesellschaft GmbH (v nadaljevanju: Capricorn).
- 10 Pritožnica je v letu 2013 pri Komisiji vložila drugo pritožbo, ker naj postopek javnega razpisa ne bi bil odprt, pregleden, nediskriminatoren in brezpogojen. Po mnenju pritožnice naj bi tako kupec, ki je bil izbran, dobil nove pomoči in zagotovil kontinuiteto gospodarskih dejavnosti prodajalcev, tako da bi moral nalog za vračilo pomoči, ki so jih prejeli prodajalci, veljati tudi zanj.
- 11 Komisija je v členu 2 končnega sklepa ugotovila nezakonitost nekaterih ukrepov podpore v korist prodajalcev (v nadaljevanju: pomoč prodajalcem) in njihovo nezdržljivost s skupnim trgom. V členu 3(2) tega sklepa je navedla, da se morebitno vračilo pomoči prodajalcem ne nanaša na družbo Capricorn in njene hčerinske družbe (v nadaljevanju: prva sporna odločitev).
- 12 Komisija je v členu 1, zadnja alineja, navedenega sklepa ugotovila, da prodaja sredstev kompleksa Nürburgring družbi Capricorn ne pomeni državne pomoči (v nadaljevanju: druga sporna odločitev). Komisija je v zvezi s tem menila, da je bil postopek javnega razpisa izpeljan odprto, pregledno in nediskriminatorno, da je bila v njem dosežena prodajna cena, ki je v skladu s tržno, ter da med prodajalci in kupcem ni gospodarske kontinuitete.

Postopek pred Splošnim sodiščem in izpodbijana sodba

- 13 Pritožnica je 10. julija 2015 v sodnem tajništvu Splošnega sodišča vložila tožbo za razglasitev ničnosti prve in druge sporne odločitve.
- 14 Splošno sodišče je tožbo kot nedopustno zavrglo v delu, v katerem se je nanašala na razglasitev ničnosti prve sporne odločitve, ker pritožnica po njegovem mnenju ni dokazala, da se ta odločitev nanjo posamično nanaša. Splošno sodišče je iz razlogov, navedenih v točkah od 48 do 69 izpodbijane sodbe, menilo, prvič, da pritožnica ni pravno zadostno dokazala, da je ta odločitev bistveno vplivala na konkurenčni položaj, ki naj bi ga imela na upoštevni trgih, drugič, da se kot poklicno združenje ni mogla sklicevati na procesno upravičenje na podlagi enega od svojih članov, in tretjič, da ni dokazala, da je imela v okviru formalnega postopka preiskave, izpeljanega pred sprejetjem prve sporne odločitve, položaj pogajalke, ki je bil jasno določen in tesno povezan s samim predmetom te odločitve.

- 15 V zvezi s predlogom za razglasitev ničnosti druge sporne odločitve je Splošno sodišče v točki 83 izpodbijane sodbe ugotovilo, da se stranki strinjata, da gre pri tej odločitvi za odločitev, ki je bila sprejeta po koncu faze predhodne preučitve pomoči, uvedene s členom 108(3) PDEU, ne pa formalnega postopka preiskave.
- 16 Splošno sodišče je v točki 88 izpodbijane sodbe navedlo, da ni mogoče izključiti, da je pritožnica – ob upoštevanju njenega cilja, ki je prav ponovna vzpostavitev in spodbujanje avtomobilskega dirkališča v kompleksu Nürburgring, ter zaradi njenega sodelovanja v prvi fazi postopka javnega razpisa z namenom prodaje sredstev kompleksa Nürburgring in ker je v tem okviru zbrala veliko informacij v zvezi s temi sredstvi – v okviru formalnega postopka preiskave iz člena 108(2) PDEU Komisiji lahko predložila pripombe, ki bi jih ta lahko vključila v svojo presojo odprtosti, preglednosti, nediskriminatornosti in brezpogojnosti postopka javnega razpisa ter v presojo vprašanja, ali so bila sredstva kompleksa Nürburgring v tem okviru prodana po tržni ceni. V točki 89 izpodbijane sodbe je zato menilo, da je treba pritožnici priznati status zadevne stranke, kar se tiče druge sporne odločitve, in je zato v točki 93 izpodbijane sodbe navedlo, da ima pritožnica v zvezi z drugo sporno odločitvijo procesno upravičenje za varstvo postopkovnih pravic, ki zanjo izhajajo iz člena 108(2) PDEU.
- 17 Splošno sodišče je v točki 129 izpodbijane sodbe navedlo, da je treba za to, da bi se lahko odločilo o utemeljenosti tožbe v delu, v katerem se nanaša na razglasitev ničnosti druge sporne odločitve, ter zlasti o petem in osmem tožbenem razlogu, ki se nanašata na kršitev člena 108(2) PDEU in člena 4(4) Uredbe št. 659/1999 ter na kršitev postopkovnih pravic pritožnice, najprej preučiti, ali prvi, drugi, tretji in četrti tožbeni razlog omogočajo ugotovitev, da je Komisija po koncu faze predhodne preučitve naletela na težave, zaradi katerih bi morala začeti formalni postopek preiskave.
- 18 Splošno sodišče je po tej preučitvi v točki 176 izpodbijane sodbe ugotovilo, da na podlagi petega in osmega tožbenega razloga, ki sta bila preučena ob upoštevanju trditev, ki jih je pritožnica navedla v okviru prvega, drugega, tretjega in četrtega tožbenega razloga, ni mogoče ugotoviti, da je Komisija po koncu faze predhodne preučitve naletela na težave, zaradi katerih bi morala začeti formalni postopek preiskave, in ju je zato treba zavrnila.
- 19 Splošno sodišče je v točkah od 182 do 190 oziroma od 193 do 197 preučilo in zavrnilo tudi šesti in deveti tožbeni razlog, ki sta se nanašala na Komisijino kršitev obveznosti obrazložitve in pravice do dobrega upravljanja.
- 20 Zato je Splošno sodišče v točki 198 izpodbijane sodbe tožbo zavrnilo kot delno nedopustno in zavrnilo kot delno neutemeljeno.

Predlogi strank pred Sodiščem

- 21 Pritožnica Sodišču predlaga, naj:
 - izpodbijano sodbo razveljavi;
 - razglasi ničnost prve in druge sporne odločitve;
 - podredno, zadevo vrne v razsojanje Splošnemu sodišču in

- Komisiji naloži plačilo stroškov postopkov na obeh stopnjah.
- 22 Komisija Sodišču predlaga, naj:
- razveljavi točke od 73 do 94 izpodbijane sodbe, v katerih je Splošno sodišče presodilo, da je tožba zoper drugo sporno odločitev dopustna;
 - tožbo zavrže kot nedopustno;
 - pritožbo zavrne in
 - pritožnici naloži plačilo stroškov.

Pritožba

- 23 Pritožnica v utemeljitev pritožbe navaja pet pritožbenih razlogov, od katerih se prvi pritožbeni razlog nanaša na napačno uporabo prava, ker je Splošno sodišče menilo, da se prva sporna odločitev ni posamično nanašala nanjo kot konkurenta upravičenca do zadevnih pomoči; drugi pritožbeni razlog se nanaša na napačno uporabo prava, ker je Splošno sodišče presodilo, da se prva sporna odločitev posamično ni nanašala nanjo kot poklicno združenje; tretji pritožbeni razlog se nanaša na napačno uporabo prava v delu, v katerem je Splošno sodišče menilo, da ni imela procesnega upravičenja za izpodbijanje druge sporne odločitve; četrti pritožbeni razlog se nanaša na nezadostno obrazložitev izpodbijane sodbe, na izkrivljanje dejstev in dokazov ter na napačno uporabo prava pri preizkusu tožbenih razlogov, ki so se nanašali na implicitno odločitev Komisije, da ne začne formalnega postopka preiskave; peti pritožbeni razlog pa se nanaša na to, da je Splošno sodišče napačno uporabilo pravo pri presoji zadostnosti obrazložitve druge sporne odločitve.
- 24 Prvi in drugi pritožbeni razlog se nanašata na to, da je Splošno sodišče zavrnilo predlog za razglasitev ničnosti prve sporne odločitve, medtem ko se tretji, četrti in peti pritožbeni razlog nanašajo na zavrnitev predloga za razglasitev ničnosti druge sporne odločitve.

Pritožbena razloga v zvezi s predlogom za razglasitev ničnosti prve sporne odločitve

Prvi pritožbeni razlog

- 25 Prvi pritožbeni razlog se nanaša na točko 56 izpodbijane sodbe, v kateri je navedeno:

„Kar poleg tega zadeva trditev [pritožnice], da je prišlo do [bistvenega] vpliva na njen položaj na trgu zaradi preteklih naložb, ki jih je izvedla na dirkališču Nürburgring, je treba ugotoviti, da zgolj to, da je tako ali drugače vlagala v kompleks Nürburgring, ne zadostuje za ugotovitev, da je bila kot gospodarski subjekt navzoča na upoštevni trgih, česar niti ne trdi, in še toliko manj za ugotovitev, da so pomoči kupcem, zaradi katerih naj bi postale te naložbe nekoristne, [bistveno] vplivale na njen položaj, ki ga je imela kot gospodarski subjekt na navedenih trgih. Tožeča stranka vsekakor ne pojasnjuje, kako naj bi prva [sporna] odločitev, na podlagi katere kupcu sredstev kompleksa Nürburgring ni bilo treba vrniti pomoči prodajalcem, vplivala na koristnost njenih naložb v kompleks Nürburgring.“

– *Trditve strank*

- 26 Pritožnica s prvim delom prvega pritožbenega razloga Splošnemu sodišču očita, da ni pravno zadostno odgovorilo na njene trditve v zvezi z bistvenim posegom v njen položaj na trgu, kar po mnenju pritožnice pomeni kršitev obveznosti obrazložitve ter njene pravice do izjave in pravice do učinkovitega sodnega varstva.
- 27 Pritožnica zlasti trdi, da Splošno sodišče s tem, da je v drugem stavku točke 56 izpodbijane sodbe ugotovilo, da ni pojasnila, kako naj bi prva sporna odločitev vplivala na koristnost naložb, ki jih je izvedla v kompleksu Nürburgring, ni upoštevalo njene trditve, ki jo je pred Splošnim sodiščem navedla v točki 32 replike, da naj bi bile te naložbe v bistvu onemogočene in preusmerjene od njihovega cilja, ki je pospeševanje upravljanja tradicionalnega dirkališča Nürburgring in zagotavljanje, da imajo organizatorji športnih prireditev dostop do njega pod pogoji, ki služijo splošnemu interesu, v financiranje – prek navzkrižnih subvencij – hotelskih in pristočasnih objektov, brez povezave z avtomobilističnim športom, ki so bili zgrajeni s pomočmi prodajalcem. S prodajo sredstev kompleksa Nürburgring družbi Capricorn naj bi se poleg tega po mnenju pritožnice kot neposredna nezakonita posledica ohranjal škodljiv vpliv na njen položaj na trgu, ki naj bi izhajal iz nezakonitih pomoči.
- 28 Pritožnica meni, da je ob upoštevanju tesne povezave med njenimi naložbami v dirkališče Nürburgring in njegovim upravljanjem pod pogoji, ki so v splošnem interesu, tako povezana z upravljanjem tega dirkališča, da je pridobila položaj na upoštevnem trgu za upravljanje avtomobilskih dirkališč. V zvezi s tem navaja, da je pred Splošnim sodiščem opozorila na dejstvo, da je dirkališče Nürburgring naravni monopol. Splošno sodišče pa naj ne bi upoštevalo dejstva, da lahko v zvezi z upravljanjem naravnega monopola obstaja le potencialna konkurenca. Zato naj bi bile naložbe pritožnice najbolj neposreden način za pridobitev položaja na trgu. Iz istih razlogov naj bi bila navedba iz prvega stavka točke 56 izpodbijane sodbe, da pritožnica ni trdila, da je zaradi pomoči prodajalcem prišlo do bistvenega vpliva na njen položaj na trgu, napačna.
- 29 Pritožnica z drugim delom prvega pritožbenega razloga trdi, da se je Splošno sodišče oprlo na napačno razlago člena 263, četrti odstavek, PDEU, ko je v točki 56 izpodbijane sodbe ugotovilo, da naložba, izvedena iz takega ali drugačnega razloga, ne zadošča za ugotovitev, da je vlagatelj kot gospodarski subjekt navzoč na trgu, za katerega so bile naložbe izvedene.
- 30 Komisija trdi, da je prvi pritožbeni razlog brezpredmeten oziroma da nikakor ni utemeljen.

– *Presoja Sodišča*

- 31 Pri skupni preučitvi obeh delov prvega pritožbenega razloga je treba spomniti, da se lahko subjekti, ki niso naslovniki odločbe, v skladu z ustaljeno sodno prakso Sodišča sklicujejo na to, da se ta odločba nanje posamično nanaša, le če nanje vpliva zaradi nekaterih njihovih posebnih značilnosti ali zaradi dejanskega položaja, zaradi katerega se razlikujejo od vseh drugih oseb, in jih zato individualizira podobno kot naslovnika te odločbe (glej sodbe z dne 15. julija 1963, Plaumann/Komisija, 25/62, EU:C:1963:17, str. 223; z dne 17. septembra 2015, Mory in drugi/Komisija, C-33/14 P, EU:C:2015:609, točka 93, in z dne 15. julija 2021, Deutsche Lufthansa/Komisija, C-453/19 P, EU:C:2021:608, točka 33).
- 32 Če tožeča stranka, kot v obravnavanem primeru, izpodbija utemeljenost sklepa o presoji pomoči, sprejetega po končanem formalnem postopku preiskave, zgolj dejstvo, da jo je mogoče šteti za zadevno stranko v smislu člena 108(2) PDEU, ne more zadoščati za to, da se tožba razglasi za

- dopustno. Zato mora dokazati, da ima poseben status v smislu sodne prakse, navedene v prejšnji točki. To velja zlasti takrat, kadar bi pomoč, ki je predmet zadevnega sklepa, bistveno vplivala na položaj te tožeče stranke na trgu (sodbi z dne 17. septembra 2015, Mory in drugi/Komisija, C-33/14 P, EU:C:2015:609, točka 97, in z dne 15. julija 2021, Deutsche Lufthansa/Komisija, C-453/19 P, EU:C:2021:608, točka 37).
- 33 Kot je Splošno sodišče samo poudarilo v točki 48 izpodbijane sodbe, je bilo potrjeno, da se sklep Komisije, s katerim se je končal formalni postopek preiskave, posamično nanaša na podjetje, ki prejema pomoč, in na konkurenčna podjetja tega podjetja, ki imajo aktivno vlogo v okviru tega postopka, če ukrep pomoči, ki je predmet izpodbijanega sklepa, bistveno vpliva na njihov položaj na trgu (sodbi z dne 17. septembra 2015, Mory in drugi/Komisija, C-33/14 P, EU:C:2015:609, točka 98, in z dne 15. julija 2021, Deutsche Lufthansa/Komisija, C-453/19 P, EU:C:2021:608, točka 38).
- 34 Zgolj izvedba naložb v zvezi z določenim elementom infrastrukture pa ne pomeni, da je zadevni vlagatelj dejaven na katerem koli trgu, povezanem z upravljanjem te infrastrukture. To velja še toliko bolj, kadar je namen teh naložb ta, da se različne operaterje spodbuja k upravljanju navedene infrastrukture pod pogoji, ki so v splošnem interesu, kot je to po trditvah pritožnice veljalo za naložbe, za katere slednja trdi, da jih je izvedla v zvezi z dirkališčem Nürburgring.
- 35 Iz tega sledi, da Splošno sodišče ni napačno uporabilo prava s tem, da je v točki 56 izpodbijane sodbe v bistvu ugotovilo, da trditve pritožnice v zvezi z njenimi naložbami v dirkališče Nürburgring ne zadostujejo za dokaz, da se je prva sporna odločitev nanjo posamično nanašala v smislu sodne prakse, navedene v točki 31 te sodbe. Zato je treba drugi del prvega pritožbenega razloga zavrniti kot neutemeljen.
- 36 V zvezi s prvim delom prvega pritožbenega razloga, ki se v bistvu nanaša na to, da je Splošno sodišče kršilo obveznost obrazložitve, je treba opozoriti, da v skladu z ustaljeno sodno prakso Splošno sodišče z obveznostjo obrazložitve sodb na podlagi členov 36 in 53, prvi odstavek, Statuta Sodišča Evropske unije ni zavezano k natančni obrazložitvi, ki bi izčrpno in eni za drugo sledila vsem trditvam strank v sporu. Obrazložitev je torej lahko implicitna, če zadevnim osebam omogoča, da se seznanijo z razlogi, iz katerih Splošno sodišče ni sprejelo njihovih trditev, Sodišču pa, da razpolaga z zadostnimi elementi za izvedbo nadzora (sodba z dne 9. septembra 2008, FIAMM in drugi/Svet in Komisija, C-120/06 P in C-121/06 P, EU:C:2008:476, točka 96 in navedena sodna praksa).
- 37 Iz točke 56 izpodbijane sodbe pa vsaj implicitno, vendar jasno izhajajo, da je Splošno sodišče menilo, da trditve pritožnice, ki se nanašajo na naložbe, ki naj bi jih izvedla v zvezi z dirkališčem Nürburgring, ne zadostujejo za ugotovitev, da je bila navzoča na upoštevnem trgu, in še toliko manj za ugotovitev, da bi ukrep, ki je predmet prve sporne odločitve, bistveno vplival na njen konkurenčni položaj na tem trgu.
- 38 Zato je treba prvi del prvega pritožbenega razloga in ta pritožbeni razlog v celoti zavrniti kot neutemeljen.

Drugi pritožbeni razlog

- 39 Drugi pritožbeni razlog se nanaša na točko 69 izpodbijane sodbe, v kateri je Splošno sodišče navedlo, da je treba ob upoštevanju strogih pogojev, določenih v sodbi z dne 13. decembra 2005, Komisija/Aktionsgemeinschaft Recht und Eigentum (C-78/03 P, EU:C:2005:761, točke od 53

do 59), šteti, da pritožnica ni dokazala, da je bila v okviru formalnega postopka preiskave, ki je potekal pred sprejetjem prve sporne odločitve, v položaju pogajalke, ki je bil jasno opredeljen in tesno povezan s predmetom te odločitve, ki bi lahko utemeljil to, da se ta odločitev nanjo posamično nanaša.

– *Trditve strank*

- 40 Pritožnica trdi, da je Splošno sodišče kršilo obveznost obrazložitve ter izkrivilo dejstva in dokaze, ki so mu bili predloženi v presojo. Meni, da je pred Splošnim sodiščem dokazala, da je imela v upravnem postopku, v katerem je bila sprejeta prva sporna odločitev, aktivno in edinstveno vlogo v zvezi z upravljanjem dirkališča Nürburgring s ciljem v splošnem interesu. Njen položaj pogajalke, jasno opredeljen in tesno povezan s predmetom te odločitve, naj bi bil primerljiv s položajem Landbouwschap (subjekt javnega prava, ustanovljen za zagotavljanje varstva skupnih interesov subjektov v kmetijskem sektorju ob spoštovanju splošnega interesa, Nizozemska) v zadevi, v kateri je bila izdana sodba z dne 2. februarja 1988, Kwekerij van der Kooy in drugi/Komisija (67/85, 68/85 in 70/85, EU:C:1988:38, točke od 20 do 24), ter Mednarodnega odbora za umetno svilo in sintetična vlakna (CIRFS) v zadevi, v kateri je bila izdana sodba z dne 24. marca 1993, CIRFS in drugi/Komisija (C-313/90, EU:C:1993:111, točki 29 in 30).
- 41 Pritožnica naj bi se namreč s Komisijo pogajala o pomočeh, ki so predmet prve sporne odločitve, da bi svojim članom zagotovila upravljanje tega dirkališča, in sicer v skladu s pravom o državnih pomočeh in s ciljem v splošnem interesu, ter zagotovila, da bodo njene naložbe še naprej prispevale k temu cilju. Te vsebinske okoliščine naj bi bile značilne za pritožnico v razmerju do vseh drugih oseb, tako da ima procesno upravičenje za izpodbijanje prve sporne odločitve.
- 42 Splošno sodišče naj zato ne bi moglo zavrnilo procesnega upravičenja pritožnice, ne da bi pojasnilo, zakaj – glede na tožbene razloge, dokaze in podrobne trditve, ki jih je navedla – pogoji za to, da se ji prizna takšno upravičenje, niso bili izpolnjeni. Na podlagi sklicevanja Splošnega sodišča v točki 69 izpodbijane sodbe na „stroge pogoje, določene v sodbi z dne 13. decembra 2005, Komisija/Aktionsgemeinschaft Recht und Eigentum (C-78/03 P, EU:C:2005:761, točke od 53 do 59)“, naj ne bi bilo mogoče razumeti, katere pogoje je Splošno sodišče preučilo. Splošno sodišče naj zato v svoji sodbi ni podalo obrazložitve oziroma naj je ne bi zadostno obrazložilo, kar pomeni tudi kršitev pravice do izjave in pravice do učinkovitega sodnega varstva. Poleg tega naj bi Splošno sodišče s tem, da je menilo, da pritožnica „ni dokazala“, da je v okviru formalnega postopka preiskave pred sprejetjem prve sporne odločitve imela status pogajalca, vendar brez pojasnila, katere od dokazov, ki jih je pritožnica predložila, je preučilo, izkrivilo dejstva in dokaze.
- 43 Komisija meni, da drugi pritožbeni razlog ni utemeljen in ga je treba zavrnilo.

– *Presoja Sodišča*

- 44 Iz točke 58 izpodbijane sodbe je razvidno, da je pritožnica pred Splošnim sodiščem med drugim trdila, da je vodila pogajanja za zaščito interesov nemškega avtomobilskega športa, še zlasti v zvezi s ponovno vzpostavitvijo in spodbujanjem avtomobilskega dirkališča v kompleksu Nürburgring, in da je sodelovala v upravnem postopku pred sprejetjem prve sporne odločitve, tako da je vložila pritožbo ter predložila pisne pripombe in dokaze.

- 45 Splošno sodišče je v točkah 66 in 67 izpodbijane sodbe povzelo preudarke, na podlagi katerih je Sodišče tožbe v zadevah, v katerih sta bili izdani sodbi z dne 2. februarja 1988, Kwekerij van der Kooy in drugi/Komisija (67/85, 68/85 in 70/85, EU:C:1988:38), in z dne 24. marca 1993, CIRFS in drugi/Komisija (C-313/90, EU:C:1993:111), razglasilo za dopustne. Poleg tega je Splošno sodišče v točki 68 izpodbijane sodbe s sklicevanjem na svojo sodno prakso in na sodno prakso Sodišča navedlo, da okoliščina, da je poklicno združenje vložilo pritožbo, zaradi katere se je formalni postopek preiskave začel, oziroma je predložilo pripombe v formalnem postopku preiskave, ne zadostuje za to, da se temu združenju prizna poseben status pogajalca.
- 46 Nazadnje, Splošno sodišče se je v točki 69 izpodbijane sodbe sklicevalo na „stroge pogoje, določene v sodbi z dne 13. decembra 2005, Komisija/Aktionsgemeinschaft Recht und Eigentum (C-78/03 P, EU:C:2005:761, točke od 53 do 59)“, v kateri je Sodišče opozorilo na posebne okoliščine zadev, v katerih sta bili izdani sodbi z dne 2. februarja 1988, Kwekerij van der Kooy in drugi/Komisija (67/85, 68/85 in 70/85, EU:C:1988:38), in z dne 24. marca 1993, CIRFS in drugi/Komisija (C-313/90, EU:C:1993:111), in pojasnilo, v čem so se slednje razlikovale od zgolj položaja, v katerem je zadevna oseba aktivno sodelovala v postopku, v katerem je bila sprejeta odločba v zvezi z državno pomočjo.
- 47 Na podlagi te omembe sodne prakse je mogoče razumeti, zakaj trditve pritožnice, povzete v točki 58 izpodbijane sodbe, niso zadostovale za to, da bi se ji priznal status pogajalca v smislu sodne prakse, navedene v točkah od 66 do 69 izpodbijane sodbe.
- 48 Zato obrazložitev, ki jo je Splošno sodišče navedlo v točkah od 65 do 69 izpodbijane sodbe, čeprav je razmeroma kratka, zadostuje za to, da lahko pritožnica razume razloge za zavrnitev njenih trditev, navedenih v utemeljitev dopustnosti njenega predloga za razglasitev ničnosti prve sporne odločitve, ki temeljijo na sodni praksi iz sodb z dne 2. februarja 1988, Kwekerij van der Kooy in drugi/Komisija (67/85, 68/85 in 70/85, EU:C:1988:38), in z dne 24. marca 1993, CIRFS in drugi/Komisija (C-313/90, EU:C:1993:111).
- 49 Trditev, da je Splošno sodišče domnevno izkrivilo dejstva in dokaze, je treba zavreči kot nedopustno, ker pritožnica ni opredelila niti natančnih elementov, ki naj bi jih Splošno sodišče izkrivilo, niti tega, kako naj bi jih izkrivilo (glej v tem smislu sklep z dne 1. februarja 2017, Vidmar in drugi/Komisija, C-240/16 P, EU:C:2017:89, točki 26 in 27).
- 50 Iz navedenih razlogov je treba drugi pritožbeni razlog zavreči kot delno nedopusten in zavrniti kot delno neutemeljen.
- 51 Ker je treba prvi in drugi pritožbeni razlog zavrniti, je treba pritožbo zavrniti v delu, v katerem se nanaša na razveljavitev izpodbijane sodbe v delu, v katerem je Splošno sodišče z njo zavrnilo predlog za razglasitev ničnosti prve sporne odločitve.

Pritožbeni razlogi, ki se nanašajo na predlog za razglasitev ničnosti druge sporne odločitve

Dopustnost tožbe pred Splošnim sodiščem

- 52 Komisija, ne da bi vložila nasprotno pritožbo, Sodišču predlaga, naj preuči dopustnost tožbe v delu, v katerem se je nanašala na razglasitev ničnosti druge sporne odločitve, ker je Splošno sodišče po njenem mnenju napačno uporabilo pravo pri razlagi in uporabi pojmov „zadevna stranka“ v smislu člena 108(2) in (3) PDEU ter „zainteresirana stranka“ v smislu člena 1(h) Uredbe št. 659/1999 in napačno menilo, da se je pritožnica lahko sklicevala na ta status.
- 53 V zvezi s tem je treba opozoriti, da mora Sodišče, ki obravnava pritožbo v skladu s členom 56 Statuta Sodišča Evropske unije, po potrebi po uradni dolžnosti odločiti glede tožbenega razloga javnega reda, ki se nanaša na kršitev pogojev dopustnosti ničnostne tožbe, ki jo vloži posameznik v skladu s členom 263, četrti pododstavek, PDEU (glej v tem smislu sodbo z dne 29. julija 2019, Bayerische Motoren Werke in Freistaat Sachsen/Komisija, C-654/17 P, EU:C:2019:634, točka 44 in navedena sodna praksa).
- 54 Iz točk od 84 do 89 izpodbijane sodbe je razvidno, da je Splošno sodišče v bistvu presodilo, da je bila pritožnica upravičena predlagati razglasitev ničnosti druge sporne odločitve kot zainteresirana stranka in da bi se zagotovilo varstvo postopkovnih pravic, ki jih ima na podlagi člena 108(2) PDEU in člena 6(1) Uredbe št. 659/1999.
- 55 Prvič, Komisija trdi, da je Splošno sodišče nepopolno razlagalo sodno prakso Sodišča na tem področju in ni upoštevalo dejstva, da status zainteresirane stranke predpostavlja obstoj konkurenčnega razmerja.
- 56 Vendar je treba to trditev zavrnila. Pojem „zainteresirana stranka“ je namreč opredeljen v členu 1(h) Uredbe št. 659/1999 in pomeni „katero koli [...] osebo, podjetje ali združenje podjetij, na katerih interese bi lahko dodelitev pomoči vplivala, predvsem upravičenca pomoči, konkurenčna podjetja in poklicna združenja“. Ta določba povzema opredelitev pojma „zadevne stranke“ v smislu člena 108(2) PDEU, kot izhaja iz sodne prakse Sodišča (sodba z dne 2. aprila 1998, Komisija/Sytraval in Brink's France, C-367/95 P, EU:C:1998:154, točka 41 in navedena sodna praksa).
- 57 Kot pa je generalni pravobranilec navedel v točki 30 sklepnih predlogov, je sicer podjetje, ki je konkurent prejemnika ukrepa pomoči, nesporno „zadevna stranka“ v smislu člena 108(2) PDEU, vendar je lahko tudi subjekt, ki ni konkurent prejemniku zadevne pomoči, priznan kot „zadevna stranka“, če dokaže, da bi lahko bili njegovi interesi zaradi dodelitve te pomoči ogroženi. V skladu s sodno prakso Sodišča se za to zahteva, da dokaže, da bi navedena pomoč lahko konkretno vplivala na njegov položaj (glej v tem smislu sodbi z dne 24. maja 2011, Komisija/Kronoply in Kronotex, C-83/09 P, EU:C:2011:341, točka 65, in z dne 27. oktobra 2011, Avstrija/Scheucher-Fleisch in drugi, C-47/10 P, EU:C:2011:698, točka 132).
- 58 Zato je treba zavrnila trditev Komisije, da iz sodb z dne 9. julija 2009, 3F/Komisija (C-319/07 P, EU:C:2009:435), z dne 24. maja 2011, Komisija/Kronoply in Kronotex (C-83/09 P, EU:C:2011:341), in z dne 6. novembra 2018, Scuola Elementare Maria Montessori/Komisija, Komisija/Scuola Elementare Maria Montessori in Komisija/Ferracci (od C-622/16 P do C-624/16 P, EU:C:2018:873), izhaja, da status zainteresirane stranke predpostavlja konkurenčno razmerje.

- 59 Kot je namreč razvidno iz točke 104 sodbe z dne 9. julija 2009, 3F/Komisija (C-319/07 P, EU:C:2009:435), je Sodišče sindikatu delavcev priznalo status zainteresirane stranke, pri čemer se je oprlo na potencialno vplivanje na njegove interese in na interese njegovih članov z ukrepi, ki so bili obravnavani v tej zadevi, pri pogajanjih za sklenitev kolektivnih pogodb.
- 60 V sodbi z dne 24. maja 2011, Komisija/Kronoply in Kronotex (C-83/09 P, EU:C:2011:341, točka 64), Sodišče svoje analize ni oprlo na konkurenčno razmerje med upravičencem do pomoči in podjetjem, ki je bilo v tej zadevi tožeča stranka, ampak se je oprlo na dejstvo, da je zadnje navedeno podjetje za postopek proizvodnje potrebovalo iste surovine kot ta upravičenec.
- 61 Nazadnje, sodba z dne 6. novembra 2018, Scuola Elementare Maria Montessori/Komisija, Komisija/Scuola Elementare Maria Montessori in Komisija/Ferracci (od C-622/16 P do C-624/16 P, EU:C:2018:873, točka 43), na katero se sklicuje Komisija, ni upoštevna. V točki 43 te sodbe namreč ni šlo za vprašanje, ali je oseba ali podjetje zainteresirana stranka, temveč za vprašanje morebitnega neposrednega vplivanja – glede na sklep Komisije, s katerim so bili učinki zadevnih nacionalnih ukrepov, s katerimi je bila uvedena shema pomoči, nespremenjeni – na pravni položaju pritožnika, ki trdi, da ga ti ukrepi postavljajo v slabši konkurenčni položaj.
- 62 Drugič, Komisija trdi, da to, da je Splošno sodišče priznalo, da je pritožnica zainteresirana stranka, temelji, kot je razvidno iz točke 88 izpodbijane sodbe, na dejstvu, da pritožnica potencialno razpolaga z upoštevničnimi informacijami. Zgolj dejstvo, da ima oseba podatke, ki bi lahko bili upoštevni v okviru formalnega postopka preiskave ukrepa, da bi se ugotovilo, ali ta pomeni nezakonito državno pomoč, pa naj ne bi zadoščalo za to, da se ji prizna tak status.
- 63 Res je, da se je Splošno sodišče v točki 86 izpodbijane sodbe sklicevalo na lastnost pritožnice kot „zdrženja, katerega nepridobitni cilj je ponovna vzpostavitev in spodbujanje avtomobilskega dirkališča v kompleksu Nürburgring ter prizadevanje za kolektivne interese njegovih članov, med katerimi nekateri organizirajo športne prireditve na navedenem dirkališču“, ter na okoliščino, da bi „dodelitev pomoči, ki bi jo bilo treba po mnenju [pritožnice] ugotoviti v drugi [sporni] odločitvi, lahko konkretno vplivala na lastne interese [pritožnice] [...], saj naj [postopek javnega razpisa] ne bi bil odprt, pregleden, nediskriminatoren in brezpogojen ter naj ne bi privedel do prodaje sredstev kompleksa Nürburgring družbi Capricorn po tržni ceni“.
- 64 Vendar je iz točke 88 navedene sodbe razvidno, da se je Splošno sodišče, da bi pritožnici priznalo status „zainteresirane stranke“ v smislu člena 1(h) Uredbe št. 659/1999, navsezadnje oprlo na dejstvo, da ni mogoče „izključiti, da bi [pritožnica] – ob upoštevanju njenega cilja, ki je prav ponovna vzpostavitev in spodbujanje avtomobilskega dirkališča v kompleksu Nürburgring, ter zaradi njenega sodelovanja v prvi fazi postopka javnega razpisa, v kateri je zbrala veliko informacij v zvezi s sredstvi kompleksa Nürburgring – v okviru formalnega postopka preiskave iz člena 108(2) PDEU Komisiji lahko predložila pripombe, ki bi jih ta lahko vključila v svojo presojo odprtosti, preglednosti, nediskriminatornosti in brezpogojnosti postopka javnega razpisa ter v presojo vprašanja, ali so bila sredstva kompleksa Nürburgring v tem okviru prodana po tržni ceni.“
- 65 Kot pa je generalni pravobranilec v bistvu navedel v točkah 33 in 34 sklepnih predlogov, dejstvo, da ima subjekt dostop do informacij, ki bi lahko bile upoštevne v okviru formalnega postopka preiskave pomoči, ne pomeni, da bi dodelitev te pomoči lahko posegla v interese zadevnega

subjekta in da bi ta pomoč lahko konkretno vplivala na njen položaj v smislu sodne prakse, navedene v točki 57 te sodbe. Zato zgolj razpolaganje z upoštevnimi informacijami ne zadostuje za opredelitev tega subjekta kot zainteresirane stranke.

- 66 Vendar je iz spisa s prve stopnje, ki je bil poslan Sodišču v skladu s členom 167(2) Poslovnika Sodišča, razvidno, da je pritožnica pred Splošnim sodiščem med drugim trdila, da je združenje, ki ščiti interese celotnega nemškega avtomobilskega športa v zvezi z dirkališčem Nürburgring, da je njen glavni cilj zagotoviti upravljanje tega dirkališča v gospodarskih razmerah, usmerjenih v splošni interes, ki zagotavlja dostop do njega tudi za amaterske športnike, in da družba Capricorn sledi konceptu doseganja čim večjega dobička, ki ni združljiv s cilji pritožnice.
- 67 Glede na te trditve, ki jih Komisija ni izpodbijala, je treba priznati, da bi zatrjevana dodelitev pomoči družbi Capricorn v zvezi z nakupom kompleksa Nürburgring lahko vplivala na interese pritožnice in njenih članov, tako da jo je treba opredeliti kot „zainteresirano stranko“ v smislu člena 1(h) Uredbe št. 659/1999.
- 68 Zato je treba ugotoviti, da je predlog za razglasitev ničnosti druge sporne odločitve dopusten.

Tretji pritožbeni razlog

- 69 Pritožnica s tretjim pritožbenim razlogom izpodbija točko 83 izpodbijane sodbe, v kateri je Splošno sodišče menilo, da iz istih razlogov, kot so bili navedeni v zvezi s prvo sporno odločitvijo, ni mogoče šteti, da se druga sporna odločitev posamično nanaša nanjo oziroma na katerega od njenih članov.
- 70 Ta pritožbeni razlog se nanaša na obrazložitev izpodbijane sodbe, ki ni nujna podlaga za njen izrek. Kot je namreč razvidno iz točke 93 izpodbijane sodbe, je Splošno sodišče presodilo, da je bila pritožnica upravičena predlagati razglasitev ničnosti druge sporne odločitve, te ugotovitve pa ni treba izpodbijati, kot je razvidno iz točke 68 te sodbe.
- 71 Zato je treba tretji pritožbeni razlog zavrni kot brezpredmeten.

Četrty pritožbeni razlog

- 72 Četrty pritožbeni razlog je sestavljen iz petih delov. Najprej je treba preučiti drugi, četrty in peti del tega pritožbenega razloga.

– Trditve strank

- 73 Pritožnica z drugim delom četrtega pritožbenega razloga trdi, da je Splošno sodišče v točkah od 152 do 156 izpodbijane sodbe izkrivilo dopis družbe Deutsche Bank AG z dne 10. marca 2014 v podporo ponudbi družbe Capricorn, ker je menilo, da ni razvidno, da bi Komisija morala dvomiti o zavezujoči naravi tega dopisa. Pritožnica opozarja, da je pred Splošnim sodiščem opozorila na dejstvo, da je ta dopis na zadnji strani vseboval „pomembno pripombo“, iz katere je razvidno, da naj v njem navedeni pogoji ne bi utemeljevali pravno zavezujočih obveznosti. Drugi deli te pripombe naj bi potrjevali to presojo. Pritožnica meni, da bi Splošno sodišče, če ne bi izkrivilo dopisa družbe Deutsche Bank z dne 10. marca 2014, moralo ugotoviti, da slednja meni, da je navedeni dopis ne zavezuje.

- 74 Pritožnica v okviru četrtega dela četrtega pritožbenega razloga trdi, da navedba Splošnega sodišča v točki 166 izpodbijane sodbe, da dejstva, ki so se zgodila po 11. marcu 2014, niso bila upoštevana za preučitev vprašanja, ali je bila družbi Capricorn morebiti dodeljena pomoč v okviru postopka javnega razpisa, priča o tem, da je Splošno sodišče napačno uporabilo pravo in izkrivilo dokaze, poleg tega pa je pomanjkljivo obrazložena.
- 75 Po mnenju pritožnice je Komisija ob sprejetju druge sporne odločitve razpolagala z natančnimi informacijami in indici, ki potrjujejo, da je imela družba Capricorn v nepreglednem in diskriminatornem postopku javnega razpisa neupravičeno prednost, kar je privedlo do tega, da so ji bila kljub pomanjkanju plačilne sposobnosti oddana sredstva kompleksa Nürburgring. Na podlagi teh informacij bi Komisija morala začeti formalni postopek preiskave, in sicer – v nasprotju s tem, kar je ugotovilo Splošno sodišče v točki 167 izpodbijane sodbe – kljub temu, da pritožnica ni vložila nove pritožbe.
- 76 Nazadnje, peti del četrtega pritožbenega razloga se nanaša na točke od 173 do 176 izpodbijane sodbe, v katerih je Splošno sodišče zavrnilo trditve pritožnice, ki so povzete v točkah 170 in 171 te sodbe. Pritožnica meni, da je Splošno sodišče zgolj povzelo njene trditve v točki 170 izpodbijane sodbe, ne da bi jih preučilo oziroma podalo obrazložitev za njihovo zavrnitev. Enako naj bi veljalo za trditve glede najemne pogodbe v zvezi s sredstvi kompleksa Nürburgring, navedene v točki 171 izpodbijane sodbe. Splošno sodišče naj bi navedlo le, da je bila najemnina plačana neodvisni družbi prodajalcev in da je bila prodajna cena sredstev kompleksa Nürburgring zmanjšana za znesek najemnin iz tega najema, ki naj bi se upoštevale v tej ceni do dneva, ko bo prodaja postala dokončna. Splošno sodišče naj bi zgolj razsodilo, ne da bi podalo utemeljitev, da Komisiji ni bilo treba dvomiti o obstoju neupravičene prednosti, kar pomeni izkrivljanje dokazov, ki jih je predložila pritožnica, in kaže na to, da je bilo pri uporabi člena 107 in člena 108(3) PDEU napačno uporabljeno pravo.
- 77 Komisija primarno trdi, da je drugi del četrtega pritožbenega razloga brezpredmeten. Po njenem mnenju ugotovitve iz točk 152, 154 in 155 izpodbijane sodbe, ki jih pritožnica ni izpodbijala, zadostujejo za podkrepitev preudarkov Splošnega sodišča v zvezi s tem, da ni bilo razvidno, da bi Komisija morala dvomiti o zavezujoči naravi dopisa družbe Deutsche Bank z dne 10. marca 2014, ob domnevi, da je Splošno sodišče v točki 153 te sodbe izkrivilo dejstva.
- 78 Drugi del četrtega pritožbenega razloga naj vsekakor ne bi bil utemeljen. V dopisu družbe Deutsche Bank z dne 10. marca 2014 naj bi bil večkrat uporabljen izraz „zaveza“. Pritožnica naj bi v resnici izpodbijala le to, kako je Splošno sodišče razlagalo ta izraz v okviru drugih izjav, vsebovanih v istem dopisu. To pa naj bi izhajalo iz tega, da je Splošno sodišče neodvisno presodilo dejstva, ki naj bi vključevala tudi razlago pogodb, sklenjenih na podlagi nacionalnega prava.
- 79 Komisija v zvezi s četrtnim delom četrtega pritožbenega razloga meni, da ta temelji na napačnem razumevanju točk od 165 do 169 izpodbijane sodbe. Splošno sodišče naj bi tam na vprašanje, ali bi bilo treba v drugi sporni odločitvi preučiti trditve pritožnice, povzeto v točki 163 te sodbe, da je družbo Capricorn 13. avgusta 2014 nadomestil končni kupec v okviru nepreglednega postopka ponovne prodaje sredstev kompleksa Nürburgring, odgovorilo nikalno. Po mnenju Komisije je ta odgovor pravilen, ker okoliščine, nastale po prodaji sredstev kompleksa Nürburgring, niso upoštevalne za presojo vprašanja, ali je stečajni upravitelj kompleksa Nürburgring ob tej prodaji deloval kot vlagatelj v tržnem gospodarstvu. Tak vlagatelj pa naj ne bi mogel upoštevati dejstev, kot so tista, ki jih navaja pritožnica, ki so nastala šele po sklenitvi prodaje. Tudi če bi Komisija ob sprejetju druge sporne odločitve razpolagala z informacijami, na katere se v utemeljitvi sklicuje

pritožnica, naj te informacije ne bi bile upoštevne za uporabo načela prodajalca v tržnem gospodarstvu za prodajno pogodbo z dne 11. marca 2014, sklenjeno med stečajnim upraviteljem kompleksa Nürburgring in družbo Capricorn.

- 80 Nazadnje, Komisija v odgovor na peti del četrtega pritožbenega razloga trdi, da se s trditvami pritožnice, povzetimi v točkah 170 in 171 izpodbijane sodbe, ni podvomilo o spoštovanju merila prodajalca v tržnem gospodarstvu. Natančneje, trditve, povzete v točki 170 izpodbijane sodbe, naj bi se nanašale na dogodke po sklenitvi navedene prodajne pogodbe. Enako naj bi veljalo za sklenitev najemne pogodbe, navedeno v točki 171 izpodbijane sodbe. Splošno sodišče naj bi v točkah 173 in 174 iste sodbe podalo jedrnato, vendar jasno obrazložitev, s katero je utemeljilo zavrnitev teh trditvev. Za Splošno sodišče naj bi bilo logično napotiti na točke od 138 do 158 izpodbijane sodbe, saj je Splošno sodišče v njih navedlo, da je bila prodajna cena sredstev kompleksa Nürburgring določena v odprtem in preglednem postopku javnega razpisa ter da ni nobenega dvoma glede financiranja izbrane ponudbe. Glede trditve pritožnice, ki se nanaša na izkrivljanje dokazov, naj ne bi bilo mogoče razumeti, na čem temelji ta trditev, in to še toliko bolj, ker naj bi pritožnica priznala, da je Splošno sodišče pravilno povzelo njene trditve v točkah 170 in 171 izpodbijane sodbe.

– *Presoja Sodišča*

- 81 Najprej je treba pojasniti, da se drugi del četrtega pritožbenega razloga – v nasprotju s trditvami Komisije – ne nanaša le na točko 153 izpodbijane sodbe, ampak tudi na točke 152 in od 154 do 156 navedene sodbe. Zato ga ni mogoče zavrniti kot brezpredmetnega.
- 82 Za preučitev tega dela je treba opozoriti, da je bilo zainteresiranim vlagateljem za nakup sredstev kompleksa Nürburgring, kot je razvidno iz točke 151 izpodbijane sodbe, pojasnjeno, da bodo izbrani zlasti ob upoštevanju verjetnosti sklenitve transakcije. Eden od dejavnikov, ki jih je bilo treba upoštevati v zvezi s tem, je bilo zavarovanje financiranja njihove ponudbe, dokazano s potrditvijo financiranja od njihovih finančnih partnerjev.
- 83 Iz točk 50, 273 in 278 obrazložitve končnega sklepa je razvidno, da je Komisija menila, da je financiranje ponudbe družbe Capricorn zagotovljeno, ker je ta predložila dopis družbe Deutsche Bank z dne 10. marca 2014, ki naj bi bil zavezujoč.
- 84 Splošno sodišče je v točkah od 152 do 155 izpodbijane sodbe preverilo, ali je bilo na podlagi preizkusa, ki ga je opravila Komisija, skupaj z analizo nemških organov, mogoče izključiti obstoj dvomov glede zavezujoče narave tega dopisa, in v točki 156 te sodbe ugotovilo, da je bilo dejansko tako.
- 85 Zato je treba preučiti, ali je Splošno sodišče, kot trdi pritožnica, v okviru te preučitve izkrivilo vsebino navedenega dopisa.
- 86 V zvezi s tem je treba spomniti, da je izkrivljanje dokazov podano, če je presoja obstoječih dokazov, ne da bi bilo treba poseči po novih dokazih, očitno napačna (sodbi z dne 18. januarja 2007, PKK in KNK/Svet, C-229/05 P, EU:C:2007:32, točka 37, in z dne 18. julija 2007, Industrias Químicas del Vallés/Komisija, C-326/05 P, EU:C:2007:443, točka 60).

- 87 V obravnavani zadevi je iz besedila dopisa družbe Deutsche Bank z dne 10. marca 2014, kot ga je predložila Komisija pred Splošnim sodiščem in ki je v spisu postopka na prvi stopnji, razvidno, da ta dopis na prvi strani vsebuje jasno navedbo, da za „zavezo“ iz tega dopisa veljajo pogoji, navedeni zlasti v „seznamu pogojev“, priloženem k navedenemu dopisu kot priloga A.
- 88 Kot pa je pravilno navedla pritožnica, ta priloga na koncu vsebuje „pomembno pripombo“, iz katere je zlasti razvidno, da je „ta seznam pogojev [...] namenjen samo razpravi in ni namenjen določanju zavezujočih medsebojnih pravnih obveznosti [...] Zato ne sprejememo odgovornosti za vsako neposredno, poznejšo ali drugo škodo, ki izhaja iz dejstva, da temelji na tem [istem] dopisu“.
- 89 Iz teh navedb je očitno razvidno, da dopis družbe Deutsche Bank z dne 10. marca 2014 ni ustvaril zavezujoče obveznosti financiranja v breme banke, ki je dopis izdala, in v korist družbe Capricorn.
- 90 Ta ugotovitev je poleg tega potrjena z navedbo iz odstavka 9 na strani 5 tega dopisa, naslovljenega „Pravo, ki se uporablja, in pristojnost“, ki se nanaša na „vse morebitne nepogodbene obveznosti“, ki izhajajo iz navedenega dopisa, ne da bi omenjala pogodbene obveznosti, to pa prav zato, ker ni bil namen tega dopisa ustvariti tovrstne obveznosti.
- 91 V zvezi s tem ni pomembno, kot je Splošno sodišče poudarilo v točkah 152 in 153 izpodbijane sodbe, da je v istem dopisu navedeno, da je družba Deutsche Bank „pripravljena“ družbi Capricorn odobriti posojilo v višini 45 milijonov EUR in da se ta dopis večkrat sklicuje na „zavezo“ družbe Deutsche Bank do družbe Capricorn, ker iz navedb, navedenih v točki 88 te sodbe, jasno izhaja, da ta „zaveza“ ni ustvarila pravno zavezujočih obveznosti družbe Deutsche Bank, nič bolj kot prejšnji dopisi družbe Deutsche Bank, na katere se je sklicevalo Splošno sodišče v točki 154 izpodbijane sodbe. Okoliščina, da je bil neobstoj zavezujoče narave dopisa družbe Deutsche Bank z dne 10. marca 2014 omenjen z drugimi besedami kot v zadnjem navedenih dopisih, tega sklepa ne omaje.
- 92 Iz tega sledi, da je Splošno sodišče, kot pritožnica navaja v drugem delu četrtega pritožbenega razloga, izkrivilo vsebino dopisa družbe Deutsche Bank z dne 10. marca 2014 in da je zato ta del utemeljen.
- 93 Pritožnica v okviru četrtega dela četrtega pritožbenega razloga Splošnemu sodišču v bistvu očita, da je napačno uporabilo pravo, ker je v točki 166 izpodbijane sodbe zavrnilo njene trditve, povzete v točkah 162 in 163 zadevne sodbe.
- 94 Kot je generalni pravobranilec navedel v točki 108 sklepnih predlogov, je pritožnica pred Splošnim sodiščem v bistvu navedla, da je po 11. marcu 2014, ko se je zaključila prodaja sredstev kompleksa Nürburgring družbi Capricorn, med slednjo in prodajalci prišlo do sklenitve pogodbe o zavarovanju plačil obrokov prodajne cene, v kateri je bila določena možnost, da se v primeru ponavljajočega neplačila drugega obroka prodajne cene sredstva ponovno prodajo, kar se je potem dejansko zgodilo.
- 95 Splošno sodišče je v točki 166 izpodbijane sodbe opozorilo, da naj bi bila pomoč, ki bi jo Komisija po mnenju pritožnice morala ugotoviti v drugi sporni odločitvi, dodeljena družbi Capricorn 11. marca 2014, ko so ji bila navedena sredstva prodana po domnevno nižji ceni od tržne. Splošno sodišče je iz tega sklepalo, da dejstva, nastala po tem datumu, niso upoštevna za preučitev vprašanja, ali je bila pomoč družbi Capricorn morebiti dodeljena v okviru postopka javnega

razpisa. V točki 167 izpodbijane sodbe je dodalo, da bi morala pritožnica, če je želela, da Komisija preuči še obstoj nove pomoči kot posledice zatrjevanega nadaljevanja postopka prodaje, bi morala v zvezi s tem vložiti novo pritožbo.

- 96 V zvezi s tem je res, da če bi bilo treba šteti, da je bila družbi Capricorn dodeljena pomoč, ki ustreza razliki med tržno ceno sredstev kompleksa Nürburgring in ceno njihovega nakupa od družbe Capricorn v okviru postopka javnega razpisa, ki ne bi izpolnjeval zahtev glede odprtosti, preglednosti, brezpogojnosti in nediskriminatornosti, bi bila taka pomoč nujno dodeljena 11. marca 2014, ki je datum, ko so bila ta sredstva dodeljena družbi Capricorn in je bila v zvezi z njimi podpisana prodajna pogodba.
- 97 Vendar v nasprotju s tem, kar je Splošno sodišče menilo v točki 166 izpodbijane sodbe, to ne pomeni, da dejstva, nastala po tem datumu, po definiciji nikakor niso bila upoštevna za presojo vprašanja, ali je bila taka pomoč dejansko dodeljena.
- 98 Spomniti je namreč treba, da je treba zakonitost odločbe na področju državnih pomoči presojati glede na podatke, ki jih je Komisija imela na voljo, ko jo je sprejela (glej sodbo z dne 20. septembra 2017, Komisija/Frucona Košice, C-300/16 P, EU:C:2017:706, točka 70 in navedena sodna praksa). Kot je generalni pravobranilec v bistvu navedel v točkah 102 in 103 sklepnih predlogov, je faza predhodne preučitve s področja državne pomoči končana, ko Komisija sprejme eno od odločb iz člena 4 Uredbe št. 659/1999, tako da ni izključeno, da se lahko po koncu postopka javnega razpisa, vendar pred sprejetjem ustrezne odločbe Komisije, pojavijo novi elementi, pomembni za presojo.
- 99 Natančneje, kot je razvidno iz točk 82 in 83 te sodbe, je bila okoliščina, da je bilo financiranje ponudbe družbe Capricorn zagotovljeno, vsaj eden od dejavnikov, ki so utemeljevali dodelitev sredstev kompleksa Nürburgring tej družbi.
- 100 Dejstva, ki jih navaja pritožnica, kot so povzeta v točki 94 te sodbe, čeprav so nastala po dodelitvi sredstev kompleksa Nürburgring družbi Capricorn, pa bi, če bi bila dokazana, lahko vzbudila dvom o utemeljenosti ugotovitve odgovornih za postopek javnega razpisa, v skladu s katero je bilo financiranje ponudbe družbe Capricorn zagotovljeno, ter posledično o preglednosti in nediskriminatornosti tega postopka, pri čemer je treba opozoriti, da – kot je razvidno iz točke 157 izpodbijane sodbe – je bila neka druga ponudba zavrnjena zaradi neobstoja dokaza o financiranju.
- 101 Postavlja se namreč vprašanje, zakaj se je morala družba Capricorn, če je imela zagotovljeno financiranje svoje ponudbe, ponovno pogajati glede plačila prodajne cene po obrokih in nazadnje ni mogla plačati drugega obroka, kar je pripeljalo do nadaljnje prodaje sredstev kompleksa Nürburgring.
- 102 Iz tega sledi, da je Splošno sodišče s tem, da je upoštevnost dejstev, ki jih je navedla pritožnica in ki so povzeta v točki 94 te sodbe, zavrnilo zgolj zato, ker so nastala po prodaji sredstev kompleksa Nürburgring družbi Capricorn, napačno uporabilo pravo. Četrty del četrtega pritožbenega razloga je zato utemeljen.
- 103 Nazadnje, pritožnica s petim delom četrtega pritožbenega razloga v bistvu trdi, da Splošno sodišče tega, da je v točkah od 173 do 176 izpodbijane sodbe zavrnilo njene trditve, ki so bile povzete v točkah 170 in 171 navedene sodbe, ni obrazložilo oziroma ni zadostno obrazložilo.

- 104 V zvezi s tem je treba poudariti, da je Splošno sodišče v točki 170 izpodbijane sodbe povzelo štiri trditve, ki jih je pritožnica navedla v okviru tretjega dela tretjega tožbenega razloga. Po mnenju Splošnega sodišča je bil namen teh trditev dokazati, da so tako nakupna cena, po kateri je družba Capricorn pridobila sredstva kompleksa Nürburgring, kot pogoji za plačilo te cene vsebovali elemente pomoči, ker, prvič, je bilo v prodajni ceni upoštevanih 6 milijonov EUR iz bruto poslovnega presežka upravitelja kompleksa Nürburgring, čeprav je ta upravitelj leta 2013 navedel, da so njegova pričakovanja glede zaslužka iz sredstev kompleksa Nürburgring nična, drugič, je bilo plačilo drugega obroka prodajne cene odloženo, tretjič, kazen v višini 25 milijonov EUR, ki je bila v prodajni pogodbi določena za primer neplačila, ni bila izterjana, in četrtič, so bila sredstva kompleksa Nürburgring prenesena na končnega kupca v okviru nepreglednega postopka.
- 105 Splošno sodišče je v točki 171 zadevne sodbe povzelo dodatno trditev, ki jo je pritožnica navedla v enakem kontekstu, in sicer, da naj pogodba, s katero so bila sredstva kompleksa Nürburgring dana v najem družbi Capricorn za obdobje od 1. januarja 2015 zaradi ureditve prehodnega položaja, ki je ustrezal morebitni uresnitvi pogoja, na katerega je bila vezana prodaja sredstev kompleksa Nürburgring družbi Capricorn, in sicer temu, da Komisija sprejme sklep, s katerim se odpravi vsakršno tveganje, da bi moral kupec navedenih sredstev vrniti pomoč prodajalcem, ni bila predmet odprtega, preglednega, nediskriminatornega in brezpogojnega postopka javnega razpisa, tako da najemnine iz tega najema niso ustrezale tržni ceni in so znova vsebovale element pomoči. Med prodajalci in družbo Capricorn naj bi bilo dogovorjeno, da se bodo najemnine na podlagi navedenega najema do dneva, ko bo prodaja postala dokončna, obračunale od prodajne cene sredstev kompleksa Nürburgring.
- 106 Splošno sodišče je v odgovor na te trditve v točki 173 izpodbijane sodbe zgolj navedlo, da „[i]z razlogov, navedenih v točkah od 138 do 158 [te sodbe], ni treba šteti, da bi morala Komisija dvomiti o preglednosti in nediskriminatornosti razpisnega postopka“. V točki 174 navedene sodbe je dodalo, da iz istih razlogov tudi izhaja, da „je Komisija s preučitvijo, na podlagi katere je sprejela [drugo sporno odločitev], ovrgla dvome o obstoju prednosti, dane kupcu v okviru najemne pogodbe, ki se je nanašala na sredstva kompleksa Nürburgring, ali v okviru drugih pogojev za plačilo prodajne cene navedenih sredstev“.
- 107 Kot pa je generalni pravobranilec navedel v točki 115 sklepnih predlogov, taka obrazložitev – v nasprotju s tem, kar se zahteva s sodno prakso, navedeno v točki 36 te sodbe – ne odgovori niti implicitno na trditve pritožnice, povzete v točkah 170 in 171 izpodbijane sodbe, in ne omogoča razumevanja razlogovanja Splošnega sodišča, da bi se tako zainteresirane stranke lahko seznanile z utemeljitvijo sprejete odločitve in da bi Sodišče lahko opravilo sodni nadzor.
- 108 Razlogi, navedeni v točkah od 138 do 158 izpodbijane sodbe, na katere je Splošno sodišče napotilo v točki 173 navedene sodbe, se namreč nanašajo, prvič, na nepreglednost in diskriminatornost postopka javnega razpisa, zlasti v zvezi z nepreglednostjo finančnih podatkov, nepreglednostjo in diskriminatornostjo meril za ocenjevanje in njihovo uporabo ter nadaljevanjem postopka prodaje po prenosu sredstev kompleksa Nürburgring družbi Capricorn, in drugič, na vprašanje financiranja ponudbe družbe Capricorn. Zato na podlagi teh razlogov ni mogoče razumeti, zakaj so bile trditve pritožnice, povzete v točkah 170 in 171 navedene sodbe, zavrjene.
- 109 Zato je treba ugotoviti, da Splošno sodišče ni obrazložilo, zakaj je v izpodbijani sodbi zavrnilo te trditve. Iz tega sledi, da je peti del četrtega pritožbenega razloga utemeljen.

110 V teh okoliščinah, ne da bi bilo treba preučiti prvi in tretji del četrtega pritožbenega razloga niti peti pritožbeni razlog, je treba pritožbi ugoditi in izpodbijano sodbo razveljaviti v delu, v katerem je Splošno sodišče z njo zavrnilo predlog za razglasitev ničnosti druge sporne odločitve.

Tožba pred Splošnim sodiščem

111 V skladu s členom 61, prvi odstavek, drugi stavek, Statuta Sodišča Evropske unije lahko Sodišče v primeru razveljavitve odločitve Splošnega sodišča samo dokončno odloči o zadevi, če stanje postopka to dovoljuje.

112 V obravnavani zadevi zlasti glede na okoliščino, da ničnostna tožba, ki jo je v zadevi T-373/15 vložila pritožnica, temelji na razlogih, ki so bili predmet kontradiktorne razprave pred Splošnim sodiščem in za katerih preizkus nista potrebna sprejetje nobenega dodatnega ukrepa procesnega vodstva ali dodatna preučitev spisa, Sodišče meni, da je treba o tej tožbi, ker stanje postopka to dovoljuje, dokončno odločiti (glej po analogiji sodbo z dne 8. septembra 2020, Komisija in Svet/Carreras Sequeros in drugi, C-119/19 P in C-126/19 P, EU:C:2020:676, točka 130) v mejah spora, o katerem še vedno odloča, in sicer glede predloga za razglasitev ničnosti druge sporne odločitve (glej v tem smislu sodbo z dne 1. julija 2008, Chronopost in La Poste/UFEX in drugi, C-341/06 P in C-342/06 P, EU:C:2008:375, točka 134).

113 Spomniti je treba, da gre pri drugi sporni odločitvi za odločbo o nenasprotovanju, izdano na podlagi člena 4(3) Uredbe št. 659/1999, katere zakonitost je odvisna od tega, ali so obstajali dvomi o združljivosti zadevne pomoči z notranjim trgom.

114 Ker bi se ob obstoju takih dvomov moral začeti formalni postopek preiskave, v katerem bi lahko sodelovale zainteresirane stranke iz člena 1(h) Uredbe št. 659/1999, je treba šteti, da se taka odločitev neposredno in posamično nanaša na vsako zainteresirano stranko v smislu te določbe. Osebe, ki so upravičene do postopkovnih jamstev iz člena 108(2) PDEU in člena 6(1) Uredbe št. 659/1999, lahko namreč spoštovanje teh jamstev dosežejo le, če imajo možnost odločbo o nenasprotovanju izpodbijati pred sodiščem Unije (sodba z dne 24. maja 2011, Komisija/Kronoply in Kronotex, C-83/09 P, EU:C:2011:341, točka 47 in navedena sodna praksa).

115 V zvezi s tem je treba poudariti, da je res, da sodišče Unije ni pristojno, da tožbo tožeče stranke, s katero ta izpodbija le utemeljenost odločbe o presoji pomoči, razlaga tako, da je dejansko namenjena zaščiti postopkovnih pravic tožeče stranke v skladu s členom 108(2) PDEU, če tožeča stranka ni izrecno uveljavljala tožbenega razloga za to, ker bi bil sicer spremenjen predmet te tožbe (glej v tem smislu sodbo z dne 24. maja 2011, Komisija/Kronoply in Kronotex, C-83/09 P, EU:C:2011:341, točka 55). Vendar, kadar tožeča stranka predlaga razglasitev ničnosti odločbe o nenasprotovanju, v bistvu izpodbija to, da je bila odločba, ki jo je Komisija sprejela v zvezi z zadevno pomočjo, sprejeta, ne da bi ta institucija začela formalni postopek preiskave v skladu s členom 108(2) PDEU, ob kršitvi njenih postopkovnih pravic, čeprav je bila zaradi obstoja dvomov glede združljivosti te pomoči z notranjim trgom k temu zavezana. Da bi bilo njenemu predlogu za razglasitev ničnosti ugodeno, lahko torej tožeča stranka navede kateri koli tožbeni razlog, ki kaže na to, da bi presoja informacij in elementov, s katerimi je Komisija razpolagala med fazo predhodno preučitve, morala povzročiti takšne dvome, ne da bi uporaba teh trditve spremenila predmet tožbe. Iz tega izhaja, da lahko sodišče Unije preuči vsebinske trditve, ki jih navaja tožeča stranka, da bi preverilo, ali vsebujejo tudi elemente v podporo tožbenemu razlogu,

ki ga prav tako navaja ta tožeča stranka in s katerim se izrecno zatrjuje obstoj dvomov, ki naj bi upravičevali uvedbo formalnega postopka preiskave (glej v tem smislu sodbo z dne 24. maja 2011, Komisija/Kronoply in Kronotex, C-83/09 P, EU:C:2011:341, točki 56 in 59).

- 116 V obravnavani zadevi je bil status „zainteresirane stranke“ pritožnice v smislu člena 1(h) Uredbe št. 659/1999 že priznan v točki 67 te sodbe. Ta je v utemeljitev tožbe navedla devet tožbenih razlogov. Razen sedmega pritožbenega razloga, navedenega v utemeljitev predloga za razglasitev ničnosti prve sporne odločitve, so bili drugi tožbeni razlogi navedeni v podporo predlogu za razglasitev ničnosti druge sporne odločitve.
- 117 Peti in osmi tožbeni razlog se izrecno nanašata na kršitev postopkovnih pravic pritožnice, ker Komisija ni začela formalnega postopka preiskave v skladu s členom 108(2) PDEU, čeprav bi morala prodaja sredstev kompleksa Nürburgring po ceni, ki je nižja od njihove tržne cene, pripeljati do ugotovitve, da je bila kupcu dodeljena pomoč.
- 118 Za odločitev o teh tožbenih razlogih je treba v skladu s sodno prakso, navedeno v točki 115 te sodbe, najprej skupaj preučiti prvi in tretji del prvega tožbenega razloga ter drugi tožbeni razlog, ki se v bistvu nanašajo na to, da je Komisija napačno presodila potrditev financiranja ponudbe družbe Capricorn.

Trditve strank

- 119 Pritožnica s prvim in tretjim delom prvega tožbenega razloga ter z drugim tožbenim razlogom trdi, da je ugotovitev Komisije iz točk 50, 51, 266, 271 in 273 obrazložitve končnega sklepa, da je družba Capricorn predložila finančno zavezo družbe Deutsche Bank v zvezi s posojilom v višini 45 milijonov EUR, očitno napačna, ker je iz dopisa družbe Deutsche Bank z dne 10. marca 2014 razvidno, da ta ni zavezujoč.
- 120 Dodaja, da opomba 79 končnega sklepa dokazuje, da je bila Komisija seznanjena s sporazumom, navedenim v točki 94 te sodbe, ki je bil 13. avgusta 2014 sklenjen med stečajnim upraviteljem kompleksa Nürburgring, prodajalci in družbo Capricorn ter ki zadnjenavedeni družbi med drugim določa odlog plačila drugega obroka prodajne cene. Ta sporazum pa naj bi dokazoval neobstoj potrditve financiranja ponudbe družbe Capricorn.
- 121 Komisija tem trditvam nasprotuje. Sklicuje se na dopis družbe Deutsche Bank z dne 10. marca 2014, v katerem je med drugim večkrat omenjena „zaveza“ te družbe, in zato meni, da ni storila očitne napake pri presoji tega dopisa.
- 122 Glede sporazuma z dne 13. avgusta 2014 Komisija pojasnjuje, da ob sprejetju končnega sklepa ni razpolagala z besedilom tega sporazuma, ki naj ji v okviru upravnega postopka ne bi bil posredovan. Informacije iz opombe 79 končnega sklepa naj bi izvirale iz sporočila Zvezne republike Nemčije. Vsekakor poudarja, da druge sporne odločitve ni utemeljila z dejstvom, da je dokaz o financiranju, ki ga je predložila družba Deutsche Bank, ob sprejetju te odločitve še obstajal.

Presoja Sodišča

- 123 Poudariti je treba, da se je morala Komisija, da bi izključila obstoj nezakonite pomoči, dodeljene družbi Capricorn, ko je ta kupila sredstva kompleksa Nürburgring, prepričati, da je bil ta nakup izveden po ceni, ki ustreza tržni ceni, kar bi veljalo, če bi bilo mogoče potrditi, da je bil postopek javnega razpisa odprt, pregleden, nediskriminatoren in brezpogojen.
- 124 Kot je bilo že navedeno v točki 82 te sodbe, je bil eden od dejavnikov, ki so bili upoštevani pri izbiri kupca sredstev kompleksa Nürburgring, potrditev financiranja njegove ponudbe.
- 125 Iz točke 116 obrazložitve končnega sklepa je namreč razvidno, da je drug ponudnik, ki je pri Komisiji vložil pritožbo, v okviru postopka javnega razpisa predlagal nakupno ceno za vsa sredstva kompleksa Nürburgring, ki je bila višja od nakupne cene, ki jo je ponudila družba Capricorn. Iz točke 272 obrazložitve končnega sklepa pa je razvidno, da je bila ta ponudba zavrnjena, ker ni bilo dokaza o financiranju.
- 126 V skladu s točko 273 obrazložitve končnega sklepa se je štelo, da imata le dve ponudbi zagotovljeno financiranje, in sicer ponudba družbe Capricorn ter ponudba drugega ponudnika. Ker pa sta bila tako znesek zagotovljenega financiranja, ki ga je imel na razpolago ta drugi ponudnik, kot prodajna cena, ki jo je ponujal, nižja od tistih družbe Capricorn, je bila nazadnje izbrana ponudba zadnjenavedene.
- 127 Iz tega sledi, da če bi se izkazalo, da se je napačno štelo, da je družba Capricorn imela potrjeno financiranje za svojo ponudbo, čeprav v resnici ni bilo tako, bi bilo mogoče s to okoliščino izpodbijati zlasti nediskriminatornost postopka javnega razpisa, ker bi bilo z njo mogoče dokazati, da je bila družba Capricorn deležna prednostne obravnave in njena ponudba – v nasprotju z vsaj enim od drugih ponudnikov, ki ni mogel predložiti dokaza o potrjenem financiranju svoje ponudbe – ni bila zavrnjena.
- 128 Zato bi morala Komisija ob obstoju dvomov v zvezi s tem, ali je bilo financiranje ponudbe družbe Capricorn potrjeno, ki jih ne bi bilo mogoče ovreči, začeti formalni postopek preiskave in ne bi mogla sprejeti odločbe o nenasprotovanju, kakršna je druga sporna odločitev.
- 129 Ugotoviti je treba, da elementi, na katere se sklicuje pritožnica, dokazujejo obstoj takih dvomov.
- 130 Po eni strani Komisija iz razlogov, navedenih v točkah od 87 do 91 te sodbe, ni mogla šteti, da je dopis družbe Deutsche Bank z dne 10. marca 2014 vseboval zavezujočo finančno zavezo.
- 131 Po drugi strani, kot trdi pritožnica, je iz opombe 79 končnega sklepa razvidno, da družba Capricorn drugega obroka prodajne cene ni plačala v določenem roku in da je bilo s sporazumom, sklenjenim 13. avgusta 2014 med stečajnim upraviteljem kompleksa Nürburgring, prodajalci in družbo Capricorn, plačilo tega obroka odloženo na poznejši datum, pri čemer se je od družbe Capricorn v zameno zahtevalo plačilo zamudnih obresti in zagotovitev dodatnih jamstev. Če pa bi bilo financiranje ponudbe družbe Capricorn dejansko zagotovljeno, bi bila ta logično v položaju, da bi lahko plačala drugi obrok prodajne cene v določenem roku in se ji ne bi bilo treba pogajati o odlogu plačila.
- 132 Zato je treba, ne da bi bilo treba preučiti preostale trditve, ki jih je pritožnica navedla v utemeljitev svoje tožbe v delu, v katerem se ta nanaša na razglasitev ničnosti druge sporne odločitve, ugotoviti, da je presoja vprašanja, ali je prodaja sredstev kompleksa Nürburgring družbi Capricorn pomenila,

da je bila tej družbi dodeljena pomoč, ki ni združljiva z notranjim trgom, vzbujala dvome v smislu člena 4 Uredbe št. 659/1999, zaradi katerih bi morala Komisija začeti postopek v skladu s členom 108(2) PDEU.

133 Zato je treba tožbi ugoditi in drugo sporno odločitev razglasiti za nično.

Stroški

134 Člen 184(2) Poslovnika Sodišča določa, da če pritožba ni utemeljena ali če je utemeljena in Sodišče samo dokončno odloči v sporu, o stroških odloči Sodišče.

135 Člen 138(3), prvi stavek, Poslovnika Sodišča, ki se za pritožbeni postopek uporablja na podlagi člena 184(1) tega poslovnika, določa, da vsaka stranka nosi svoje stroške, če vsaka stranka uspe samo deloma.

136 V obravnavanem primeru je treba zadnjenavedeno določbo uporabiti, ker se pritožba zavrne v delu, v katerem se nanaša na del izpodbijane sodbe, v katerem je Splošno sodišče zavrnilo predlog za razglasitev ničnosti prve sporne odločitve, vendar se ji ugotovi v delu, v katerem se nanaša na del, v katerem je Splošno sodišče s to sodbo zavrnilo predlog za razglasitev ničnosti druge sporne odločitve, Sodišče pa razglasi ničnost te odločitve.

137 Zato se odredi, naj vsaka stranka nosi svoje stroške.

Iz teh razlogov je Sodišče (četrti senat) razsodilo:

1. Sodba Splošnega sodišča Evropske unije z dne 19. junija 2019, Ja zum Nürburgring/Komisija (T-373/15, EU:T:2019:432), se razveljavi v delu, v katerem je Splošno sodišče Evropske unije zavrnilo predlog za razglasitev ničnosti člena 1, zadnja alineja, Sklepa Komisije (EU) 2016/151 z dne 1. oktobra 2014 o državni pomoči SA.31550 (2012/C) (ex 2012/NN), ki jo je Nemčija odobrila za dirkališče Nürburgring.

2. V preostalem se pritožba zavrne.

3. Člen 1, zadnja alineja, Sklepa Komisije (EU) 2016/151 z dne 1. oktobra 2014 o državni pomoči SA.31550 (2012/C) (ex 2012/NN), ki jo je Nemčija odobrila za dirkališče Nürburgring, se razglasi za ničn.

4. Ja zum Nürburgring eV in Evropska komisija nosita lastne stroške.

Podpisi